

ELY-keskuksen esitys pakolaisten kuntaan osoittamisen ja kotoutumista edistävän sopimuksen toimeenpanosta, arvio kotikunnan saavista pakolaisista sekä laskennallisten korvausten määrästä vuosina 2025-2026

Kaupunginhallitus 27.10.2025
1063/05.11.00/2024

Valmistelija: kaupunkikehitysjohtaja Samu Mattila,
maahanmuuttokoordinaattori Terhikki Mäkelä, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Tavoitteena sopimusperusteinen hallittu vastaanotto

Hallittu pakolaisten kuntiin ohjaaminen ja kotoutumisen edistäminen edellyttävät tiivistä ja monialaista yhteistyötä eri toimijoiden kuten kuntien, hyvinvointialueen, valtion viranomaisten, vastaanottokeskusten, työnantajien, yhdistysten ja oppilaitosten kesken. Kuntien on tärkeätä ennakoida kuntaan sijoittuvien pakolaisten määriä. Sopimukseen perustuvat ELY-keskuksen kuntasijoitukset lisäävät pakolaisten vastaanoton hallittavuutta ja tarvittavien palveluiden ja resurssien ennakkointia.

ELY-keskuksen tavoitteena on pakolaisten vastaanottovastuiden jakaminen koko maakuntaan ja erityisesti Turun seudun kaupunkien kesken. Strategisena tavoitteena on lähivuosina vakiinnuttaa Raision, Kaarinan, Liedon ja Naantalin vuosittainen vastaanotto noin kymmeneen pakolaiseen. Tämä koskee ennen muuta Suomeen pakolaiskiintiössä vastaanotettavia pakolaisia sekä haavoittuvassa asemassa olevia alaikäisiä ilman huoltajaa saapuneita nuoria. Kuluvana vuonna Raision kaupunki ei ole sopimuksen perusteella vastaanottanut uusia pakolaisia (kh:n päätös 16.12.24).

Ukrainalaisten tilapäistä suojelua saaneiden kohdalla strategisena tavoitteena on heidän jäämisensä nykyisiin asuinkuntiin myös kotikunnan saamisen jälkeen. Tilapäistä suojelua saaneet voivat vuoden Suomessa asumisen jälkeen hakea kotikuntarekisteröintiä. Ukrainalaiset ovat asettuneet varsin tasaisesti koko maakuntaan ja tällä tavoin mm. asumisen, neuvonnan, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelutarve jakautuu suhteellisen tasaisesti eri kuntien kesken. EU:n neuvoston linjauksen mukaan tilapäistä suojelua jatketaan neljännellä vuodella 5.3.2026-4.3.2027.

Laskennallisten korvausten piirissä olevat pakolaiset ja korvausten taso vuosina 2025-26

Valtio maksaa kunnille laskennallista korvausta pakolaisten tarvitsemien kotoutumispalveluiden järjestämiseen. Näitä ovat mm. kotoutumiskoulutus, omakielinen yhteiskuntaorientaatio, ohjaus ja neuvonta, tulkkaus- ja käännöspalvelut sekä palvelutarpeenarvioiden ja kotoutumissuunnitelmien laadinta. Ennen vuotta 2025 saapuneiden kohdalla korvausaika on kolme vuotta, kiintiöpakolaisten kohdalla neljä vuotta. Korvausaika lyheni vuoden 2025 alusta vuodella, jolloin se on pääsääntöisesti kaksi vuotta, kiintiöpakolaisten kohdalla kolme vuotta.

Raisiossa alkuvaiheen tuki- ja ohjauspalveluista vastaa kotoutumispalveluiden yksikkö, joka on toiminut vuoden 2023 alusta osana yritys- ja työllisyyspalveluita. Laskennallisia korvauksia on osoitettu myös sivistystoimeen mm. kouluihin ja varhaiskasvatukseen maahan

muuttaneiden lasten ohjaukseen ja opetukseen sekä nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalveluihin.

Laskennallisten korvausten piirissä oli Raisiossa syyskuun alussa yhteensä 585 pakolaista, joista kotikunnan saaneita ukrainalaisia oli 560. Tänä vuonna syyskuuhun mennessä Raisio on saanut laskennallisia korvauksia noin 1.5 miljoonaa euroa. ELY-keskuksen arvio koko vuodelle on 2,2 miljoonaa euroa.

Maahanmuuttoviraston tilaston mukaan (4.9. tilanne) Raisiossa asuu 187 tilapäistä suojelua saavaa ukrainalaista, jotka ovat vastaanottojärjestelmässä kirjoilla ja jotka voivat saada kotikunnan asuttuaan vuoden Suomessa. ELY-keskus arvioi, että ensi vuonna 50 Ukrainan pakolaista saa kotikunnan Raisiosta. Koko Varsinais-Suomessa luku on 600. Arvioihin sisältyy paljon epävarmuutta.

Vuoden 2026 talousarvion valmistelun pohjana on tärkeää arvioida kuntaan sijoitettavien ja sijoittuvien pakolaisten määrää. Alustavan arvion mukaan vuonna 2026 korvausten piirissä olevien pakolaisten määrä Raisiossa vähenee. Tähän vaikuttaa erityisesti tilapäistä suojelua saavien ukrainalaisten korvausajan päättymisen huhtikuusta 2026 alkaen. Kotoutumislain mukaisiin palveluihin kohdennetut korvaukset laskenevat noin puoleen vuoden 2025 tasosta. Arvio Raisiolle maksettavista laskennallisista korvauksista ensi vuonna on 1,1 miljoonaa euroa. Tarkan määrän arviointi on hyvin epävarmaa.

ELY-keskuksen esitys vuonna 2026 Raisioon vastaanotettavista pakolaisista

Varsinais-Suomen ELY-keskus esittää Raision kaupungille:

Neljän kiintiöpakolaisen (yhden perheen) tai 2-3 haavoittuvassa asemassa olevan pakolaisnuoren vastaanottamista vuonna 2026.

Suomen pakolaiskiintiö on tällä hetkellä 500 vuodessa. Varsinais-Suomen osuus kiintiöstä on noin 40 pakolaista. ELY-keskus pyrkii jakamaan kiintiöpakolaisten vastaanoton vastuuta tasaisesti eri kunnille ja turvaamaan vastaanoton osaamisen ja jatkuvuuden mahdollisimman monessa kunnassa. ELY-keskus esittää yhden perheen sijoittamista seuraaviin kuntiin: Kaarina, Lieto, Loimaa, Naantali, Parainen, Raisio, Salo ja Turku.

Kuntapaikkoja tarvitaan lisäksi alaikäisinä ilman huoltajaa tulleille, tilapäistä suojelua saaneille ukrainalaisille.

Vastaanotto edellyttää yhdestä kolmeen asunnon varaamista (yksi perheasunto tai kahdesta kolmeen pientasuntoa yksin maahan tulleille alaikäisille).

Kuntasijoituksista sovitaan tarkemmin kuntien ja ELY-keskuksen neuvotteluissa sen jälkeen, kun alkuvuonna 2026 tiedetään tarkemmin mm. Varsinais-Suomen osuus valtakunnallisesta pakolaiskiintiöstä.

ELY-keskus toimittaa tiedot kuntapaikkaesityksistä ja arvion eri pakolaisryhmien määristä ensi vuotta koskien myös Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueen kuulemiseen riittää tässä vaiheessa kunnan ilmoitus sovittujen kuntapaikkojen määrästä ja mahdollisesta tarkemmasta kohdentamisesta.

ELY-keskus on pyytänyt Raision kaupungilta vastauksen kuntapaikkaesitykseen 31.10.2025 mennessä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

1. hyväksyy Varsinais-Suomen ELY-keskuksen pyynnön noin neljän kiintiöpakolaisen (yhden perheen) tai vaihtoehtoisesti 2-3 alaikäisen ilman huoltajaa Suomeen saapuneen nuoren sijoittamisesta Raisioon vuonna 2026.
2. valtuuttaa yritys- ja työllisyyspalveluiden johdon yhdessä kaupungin kotoutumispalveluiden kanssa sopimaan ELY-keskuksen kanssa kuntapaikkojen tarkemmasta kohdentamisesta.

Päätös